

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA ZA ROK 2015

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015 (ďalej len "stanovisko") som spracovala na základe spracovaného návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015 je predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva (MsZ) v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli mesta v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto si splnilo povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dalo si overiť účtovnú závierku audítorom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4).

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov je súčasťou časti B návrhu záverečného účtu pod názvom „Finančné usporiadanie vzťahov“.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu. V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec má povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Viacročný programový rozpočet mesta Brezno na roky 2015 – 2017 (ďalej len „rozpočet“) bol schválený 16. februára 2015 uznesením Mestského zastupiteľstva v Brezne č. 24/2015, ktoré bolo primátorom mesta podpísané 26. februára 2015.

Mesto tak bolo v období od 1.1.2015 do 26.2.2015 v rozpočtovom provizóriu a hospodáril podľa schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nepresiahli 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu mesta predchádzajúceho rozpočtového roka. Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória boli zúčtované s rozpočtom mesta.

Mesto zostavilo rozpočet na rok 2015 v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet mesta na rok 2015 bol zostavený a schválený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu mal byť vykrytý prebytkom bežného rozpočtu.

Zmeny rozpočtu boli počas rozpočtového roka vykonávané rozpočtovými opatreniami v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2015 zmenený 195 rozpočtovými opatreniami.

1.1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE MESTA V ROKU 2015

Hospodárenie mesta v roku 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Príjmy	10 335 189	11 612 701	11 781 377
Výdavky	9 258 536	10 311 841	10 129 284
Prebytok bežného rozpočtu	1 076 653	1 300 860	1 652 093
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	5 724 845	5 177 226	5 177 225
Výdavky	6 326 629	8 827 405	8 338 315
Schodok kapitálového rozpočtu	- 601 784	- 3 650 179	- 3 161 089
Prebytok/schodok rozpočtu	474 869	- 2 349 319	- 1 508 997
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	3 205 735	2 696 661
Výdavkové finančné operácie	424 323	432 638	717 223
Rozdiel vo finančných operáciách	- 424 323	2 773 097	1 979 438

Z analýzy rozpočtovania a hospodárenia mesta v roku 2015 je zrejmé, že

- v priebehu rozpočtového roka dochádza k zmenám bežného rozpočtu a to tak na úrovni príjmov (+ 1 277 512 €) ako aj na úrovni výdavkov (+ 1 053 305 €);
- k zmenám dochádza aj na úrovni kapitálového rozpočtu, čo je spôsobené realizáciou viacerých projektov spolufinancovaných zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu EÚ;
- darí sa naplňať tak rozpočtované bežné príjmy ako aj rozpočtované kapitálové príjmy, čo je pozitívna zmena oproti predošlým rokom;
- zvýšenie príjmov rozpočtu neznamenal automaticky zvýšenie výdavkov rozpočtu, čo malo za následok zvýšenie prebytku bežného rozpočtu; túto skutočnosť hodnotím kladne, pretože len takýmto prístupom si mesto vytvorí zdroje na realizáciu naplánovaných rozvojových programov.

1.2. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z predaja majetku.

Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne; kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2015 plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	10 335 189	11 612 701	11 781 377
Kapitálové príjmy	5 724 845	5 177 226	5 177 225

v porovnaní s plnením príjmov v roku 2014:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	9 865 182	10 718 233	10 896 516
Kapitálové príjmy	83 000	96 803	37 354

ide o výrazný posun v plnení príjmov – bežné príjmy v roku 2015 boli vyššie oproti roku 2014 o 884 861 € (za uplynulé obdobie to bol nárast len 452 tis. €). Rovnako je evidentné zvýšenie kapitálových príjmov a to z dôvodu získania cudzích zdrojov, čo je výrazný pozitívny trend, v ktorom je potrebné pokračovať.

1.2.1. Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery); ich plnenie bolo v roku 2015 nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	6 879 219	6 969 992	6 969 997
Nedaňové príjmy	1 063 965	1 349 671	1 449 779
Granty a transfery	2 392 005	3 286 788	3 361 601

Plnenie bežných príjmov v roku 2014 bolo nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	6 412 860	6 414 055	6 348 232,83
Nedaňové príjmy	1 068 258	1 097 157	1 260 095,20
Granty a transfery	2 384 064	3 207 021	3 288 187,63

Z porovnania je zrejmé, že k zvýšeniu príjmov došlo u všetkých kategórií, ale najväčší posun je zaznamenaný najmä u daňových príjmov.

1.2.1.1. Daňové príjmy

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu. Jej vývoj od roku 2002 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v tis. Sk a €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2002	35 000	36 036
2003	37 500	37 527
2004	42 200	42 850
2005	101 925	105 958
2006	118 000	121 423
2007	118 080	135 204
2008	154 900	155 078
2009	5 377 415 €	4 670 611 €
2010	4 437 153 €	3 760 753 €
2011	4 620 291 €	4 444 645 €
2012	4 707 100 €	4 469 255 €
2014	4 888 058 €	4 902 617 €
2015	5 369 034 €	5 479 347 €

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná obciam zo ŠR, tzv. podielová daň zo ŠR predstavuje pre mesto 46,51 % celkových skutočných bežných príjmov.

Mestu boli poukázané podielové dane zo ŠR v roku 2015 vo výške 5 479 346,82 €, čo je oproti zverejnenej prognóze zo strany Ministerstva financií SR viac o 110 312,82 €.

Plnenie týchto príjmov sa vyvíja veľmi priaznivo, v porovnaní s rokom 2014 sa rozpočet zvýšil z titulu navýšenia týchto príjmov o 576 730 €.

Odporúčam vedeniu mesta, aby tento objem finančných prostriedkov nebol rozpočtovaný do bežnej spotreby, ale aby bol určený na rozvojové programy mesta. Dôsledkom bude zabezpečenie potrieb mesta a jej obyvateľov v oblastiach, ktoré boli dlhodobo poddimenzované, realizácia naplánovaných rozvojových aktivít mesta a tiež sa z ekonomického hľadiska zlepši majetková kondícia mesta a to zvýšením kapitálových aktív.

Vývoj dane z nehnuteľnosti:

v tis. Sk a €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2002	12 186	11 573
2003	13 330	13 669
2004	14 078	13 338
2005	14 045	19 240
2006	19 000	19 066
2007	18 400	18 849
2008	24 978	24 921
2009	815 869 €	815 869 €
2010	803 293 €	845 564 €
2011	845 366 €	821 993 €
2012	848 000 €	823 021 €
2013	974 317 €	890 705 €
2014	932 870 €	875 568 €
2015	932 870 €	918 821 €

Mestu sa ani v roku 2015 opätovne ako po minulé roky nepodarilo naplniť plánovaný výnos dane z nehnuteľnosti; čo však hodnotím kladne je, že v roku 2015 mesto malo o 43 253 € vyšší výber dane z nehnuteľnosti oproti roku 2014. Rozpočet príjmov za rok 2015 sa mestu nepodarilo naplniť len pri dani zo stavieb.

Podľa návrhu záverečného účtu bolo v roku 2015 bolo zdanených celkom 27 320 objektov s počtom daňových poplatníkov 8 456, čo je nárast oproti roku 2014 (26 845 objektov). Aj predpis dane z nehnuteľností bol za rok 2015 vyšší ako v roku 2014 (rok 2015 - 905 121,81 €, rok 2014 - 899 908,93 €). Vyšší bol aj výnos dane z nehnuteľností - v roku 2015 bola uhradená v sume 904 790,71 €, v roku 2014 len v sume 838 654,88 €.

V kontexte potreby plnenia príjmov zo strany mesta ide o pozitívny jav, ktorý je pravdepodobne dôsledkom prijatia účinných opatrení. Tieto by boli potrebné aj v prípade vyššej vymožitelnosti daňových pohľadávok - v roku 2015 boli uhradené daňové pohľadávky z predchádzajúceho obdobia len vo výške 14 246,93 €, v roku 2014 to bolo vo výške 36 358,29 €.

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

v tis. Sk a €

	Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň z bytov	Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad
Skutočnosť 2004	2 450	10 341	547	8 404
Skutočnosť 2004	5 813	19 061	1 479	12 402
Skutočnosť 2006	2 694	15 248	1 125	12 557
Skutočnosť 2007	2 577	14 936	1 336	12 747
Skutočnosť 2008	3 261	20 225	1 436	13 967
Skutočnosť 2009	137 769 €	615 286 €	62 814 €	445 093 €
Skutočnosť 2010	143 176 €	639 536 €	62 851 €	440 469 €
Skutočnosť 2011	149 159 €	610 720 €	62 114 €	418 091 €

Skutočnosť 2012	138 009 €	621 523 €	63 488 €	427 169 €
Skutočnosť 2013	150 552 €	670 961 €	69 195 €	515 392 €
Skutočnosť 2014	151 693 €	653 772 €	70 104 €	489 886 €
Skutočnosť 2015	154 094 €	693 496 €	71 231 €	488 039 €

V prípade vývoja plnenia výnosu z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v porovnaní s minulým obdobím sa budem opakovať, ale dovoľím si opätovne ako po minulé roky upozorniť, že mesto z dosahovaných výnosov z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad nepokrýva náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu (vyfinancovanie tohto rozdielu tak zvyšuje nároky na výdavkovú časť rozpočtu mesta). Snahou mesta by malo byť zvýšiť výnosy tohto poplatku a znížiť náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s cieľom následného zníženia týchto nákladov a zvýšenia efektivity a účinnosti vykonávania tejto činnosti.

S ohľadom na údaje o výške úrokov z omeškania a pokút za daňové delikty, odporúčam zvýšiť efektivitu a účinnosť vymáhania daňových nedoplatkov a vo väčšej miere uplatňovať sankcie v daňovom konaní.

Výber ostatných miestnych daní v roku 2015 v porovnaní s minulými rokmi dokumentuje nasledujúca tabuľka:

v €

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daň za psa	14 827	16 021	15 092	16 969,44	16 520	15 894	15 614
Za nevýherné hracie automaty	3 825	2 272	2 189	1 887,60	1 800	1 650	1 283
Za predajné automaty	421	464	363	427	450	450	450
Za ubytovanie	1 442	neuložená	neuložená	3 941,60	4 464	5 505	6 393
Za užívanie verejného priestranstva	43 766	47 803	48 812	50 998,40	54 050	56 107	59 315

1.2.1.2. Nedaňové príjmy

Zahŕňajú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov; ich plnenie bolo v roku 2015 nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	620 496	786 351	792 530
Administratívne a iné poplatky	328 749	384 287	478 208
Úroky	500	3 564	3 564
Iné nedaňové príjmy	114 220	175 469	175 476

Porovnanie plnenia nedaňových príjmov s minulými rokmi:

v €

Rok	Nedaňové príjmy	Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	Poplatky
2009	1 473 025	935 702	414 007
2010	1 769 192	906 110	714 837
2011	1 309 125	698 835	458 726
2012	1 475 806	756 737	478 621
2013	1 355 487	661 965	450 757

2014	1 260 095	629 817	486 353
2015	1 449 779	792 530	478 208

Klesajúca tendencia vývoja plnenia nedaňových príjmov sa zastavila a nedaňové príjmy sa zvýšili o 189 684 € v porovnaní s minulým rokom.

Oproti minulým rokom sa zvýšili príjmy z podnikania – v roku 2015 ide o vyplatený podiel na zisku v obchodnej spoločnosti LESY MESTA BREZNO, s. r. o. – 15 000 € a vyplatené dividendy z majetkovej účasti mesta v obchodnej spoločnosti Veolia Energia a. s. – 133 139,38 €.

Zvýšili sa významne aj príjmy z prenajatých pozemkov - mesto dosiahlo výnos z týchto príjmov vo výške 356 004,38 (v roku 2014 - 253 404,35 €, v roku 2013 - 299 445,49 € a v roku 2012 - 489 097 €).

Z prenajatých budov, priestorov a objektov mesto dosiahlo príjmy vo výške 200 695, 45 € (v roku 2014 - 210 204,03 €, v roku 2013 - 196 311,55 € a v roku 2012 - 216 002 €):

- a) z nájmu bytov mesto dosiahlo príjem vo výške 79 413,17€ (v roku 2014 - 86 464,06 €, v roku 2013 - 84 421,37 € a v roku 2012 - 81 906 €)
  - k 1.1.2016 má mesto 148 nájomných bytov – počet bytov klesá, k 01.01.2012 malo mesto 157 nájomných bytov, k 01.01.2013 to bolo 154 nájomných bytov a k 01.01.2014 rovnako aj k 01.01.2015 počet nájomných bytov bol 149 bytov;
- b) z nájmu nebytových priestorov mesto dosiahlo príjem 121 282,28€ (v roku 2014 - 123 739,97 €, v roku 2013 - 111 890,18 €)
  - k 1.1.2016 má mesto uzatvorených 48 nájomných zmlúv, počet oproti roku 2014 sa zvýšil (k 01.01.2012 mesto Brezno evidovalo 51 nájomných zmlúv na nebytové priestory, k 01.01.2013 to bolo len 46 zmlúv o nájme nebytových priestorov, k 01.01.2014 a k 01.01.2015 mesto evidovalo len 44 zmlúv o nájme nebytových priestorov).

Napriek skutočnosti, že sa mestu podarilo zvýšiť príjmy z vlastníctva majetku, otázka hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení a nakladaní mesta so svojim majetkom je stále aktuálna a to najmä so zreteľom, že Slovenská republika je v poslednom programovacom období a mesto musí myslieť do budúcnosti a pripraviť sa na „vytváranie“ si vlastných zdrojov na rozvoj. Opätovne tak odporúčam, aby bola spracovaná analýza využívania majetku mesta, výsledkom ktorej bude zrejmé aká je miera efektivity pri hospodárení s vlastným majetkom. Táto analýza by mala byť spracovaná aj za majetkové práva mesta a najmä za obchodné podiely mesta v obchodných spoločnostiach. Analýza by sa dotkla aj efektivity prenájmu technologických zariadení tepelného hospodárstva Veolii Energii, a. s. (predtým DALKIA Brezno, a.s.). Za rok 2015 mesto získalo výnos z nájmu technologických zariadení tepelného hospodárstva vo výške 96 513 €. Z tohto výnosu však mesto podľa platnej nájomnej zmluvy musí investovať 60 tis. € do prenajatého technologického zariadenia a tak bežný príjem z prenájmu, mesto z väčšej časti spätne investuje do prenajatého majetku, na ktorom podniká prenajímateľ. V tejto súvislosti je namieste otázka, akým spôsobom sa táto investícia vracia obyvateľom mesta (či sa napríklad darí významne znižovať cenu tepla, ktorej výška významne ovplyvňuje spotrebu občanov mesta). Aká je teda hodnota za takto investované rozpočtové prostriedky mesta.

Administratívne a iné poplatky a platby sú príjmy mesta zo správnych poplatkov, napr. za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania, za zmenu licencie, za prevádzku výherných hracích prístrojov, za uloženie odpadu na území mesta Brezno. Rovnako sú to aj správne poplatky v zmysle stavebného zákona, správne poplatky matriky

a iné správne poplatky. Celkove boli tieto príjmy v roku 2015 dosiahnuté vo výške 478 208 € (v roku 2014 - 486 353 €, v roku 2013 - 450 757 € a v roku 2012 - 478 621€).

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z Banskobystrického samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V roku 2015 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 3 361 601 €; aj výška transferov pre mesto v porovnaní s minulými rokmi rastie (v roku 2014 - 3 278 187, 63€, v roku 2013 - 3 023 340 a v roku 2012 - 2 747 756 €).

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre mesto – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce.

1.2.2. Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) vo výške 10 000 € sa v priebehu roka upravoval podľa získaných príjmov z predajov majetku mesta a to až na úroveň 17 958 €, čo bolo v konečnom dôsledku aj dosiahnuté plnenie v roku 2015.

Mesto pre rok 2015 rozpočtovalo kapitálové granty a transfery vo výške 5 714 845 €, v priebehu roka bol rozpočet upravený na sumu 5 159 268 €, plnenie bolo tiež 5 159 267 €:

v €

Poskytovateľ	Výška v €	Účel
MŽP SR	4 105 478	Projekt - „Brezno – splašková kanalizácia a vodovod“
MP a RV SR	305 589	Projekt – „Rekonštrukcia Synagogy Brezno“
MV SR	8 892	Merače rýchlosti
MF SR	600 000	Most Bujakovo
Audiovizuálny fond	27 000	Projekt – „Digitalizácia kina“
HARMANEC KUVERT s. r. o.	112 308	Most Bujakovo

1.3. ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Mesto v roku 2015 čerpalo výdavky nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	9 258 536	10 311 841	10 129 284	98,23
Kapitálové výdavky	6 326 629	8 827 405	8 338 315	94,46

1.3.1. Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov:

v tis. Sk a €

Rok	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť
2004	205 850	203 999
2005	225 870	221 456
2006	251 785	251 091
2007	233 443	253 698
2008	272 546	272 858
2009	9 571 601 €	9 548 917 €
2010	10 111 196 €	10 236 121 €
2011	9 405 352 €	9 499 690 €
2012	9 471 298 €	9 574 932€
2013	9 758 515 €	9 848 449€
2014	10 247 426 €	10 231 029 €
2015	10 311 841 €	10 129 284 €

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov za uplynulé roky možno konštatovať, že došlo k zníženiu výšky bežných výdavkov oproti roku 2014.

Čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie

Bežné výdavky boli v roku 2015 podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie čerpané nasledovne:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	3 799 972	4 347 032	4 367 696	100,48
Poistné a príspevky do poisťovní	1 513 562	1 638 182	1 642 706	100,28
Tovary a služby	2 001 801	2 321 335	2 114 924	91,11
Bežné transfery	1 783 001	1 876 591	1 875 259	99,93
Splácanie úrokov	160 200	128 701	128 699	100,00

Porovnajúc čerpanie v roku 2014:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	3 713 317	4 077 763	4 095 071,76	100,42
Poistné a príspevky do poisťovní	1 465 771	1 594 353	1 587 853,86	99,59
Tovary a služby	2 320 367	2 719 224	2 722 609,90	100,12
Bežné transfery	1 629 816	1 687 406	1 679 793,82	99,55
Splácanie úrokov	173 593	168 680	145 699,73	86,38

možno konštatovať, že došlo

- k zvýšeniu čerpania bežných transferov a osobných výdavkov, t. j. výdavkov na platy a poisťné do poisťovních fondov;
- k zníženiu výdavkov na tovary a služby (o 607 686 €) – najmä z dôvodu preklasifikovania splácania pohľadávky voči banke za realizované opravy a údržbu miestnych komunikácií.

V návrhu záverečného účtu je podrobne zdôvodnené čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej aj funkčnej klasifikácie.

1.3.2. Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Mesto v priebehu roka 2015 upravovalo schválený rozpočet kapitálových výdavkov z 6 326 629 € na 8 827 405 €. Čerpanie kapitálových výdavkov za rok 2015 bolo 8 338 315 €, t. j. 86,6%.

Pre rok 2015 bolo rozpočtovaných 17 rozvojových programov; tento počet sa upravil na 41 rozvojových programov, z ktorých sa nakoniec realizovalo 37 rozvojových programov.

Čerpanie jednotlivých rozvojových programov je v návrhu záverečného účtu podrobne komentované.

Čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových programov je závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtového roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu a po skončení rozpočtového roka vytvorené vlastné zdroje v peňažných fondoch.

Porovnanie zdrojov v peňažných fondoch mesta za uplynulých päť rokov:

- rok 2011

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2011	278 642,42	0
Tvorba – rok 2011	385 528,78	2 533,71
Čerpanie – rok 2011	565 788,63	0
Zostatok k 31.12.2011	98 382,58	2 533,71

- rok 2012

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2012	98 382,58	2 533,71
Tvorba – rok 2012	55 663,28	1 443,21
Čerpanie – rok 2012	35 386,84	0
Zostatok k 31.12.2012	118 659,02	3 976,92

- rok 2013

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2013	118 659,02	3 976,92
Tvorba – rok 2013	50 811,16	0
Čerpanie – rok 2013	169 470,18	3 976,92
Zostatok k 31.12.2013	0	0

- rok 2014

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2014	0	0
Tvorba – rok 2014	104 708,47	0
Čerpanie – rok 2014	59 408,00	0
Zostatok k 31.12.2014	45 303,47	0

- rok 2015

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2014	45 303,47	0
Tvorba – rok 2014	175 280,61	0
Čerpanie – rok 2014	178 179,83	0
Zostatok k 31.12.2015	42 404,25	0

1.4. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Príjmové finančné operácie v roku 2015:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z ostatných finančných operácií	0	265 955	213 241
Tuzemské úvery, pôžičky	0	2 939 780	2 483 420

Cez príjmové finančné operácie sa v roku 2015 zapojili do rozpočtu nevyčerpané účelovo určené prostriedky (39 979 €), prostriedky fondu opráv a údržby (5 391 €) a prostriedky rezervného fondu (178 179 €).

Cez príjmové finančné operácie sa do rozpočtu zapojili aj úverové zdroje. Uznesením č. 154/2014 z 27. októbra 2014 schválilo financovanie „Digitalizácie kina Mostár Brezno“ formou pôžičky z Audiovizuálneho fondu vo výške 57 780,00 €. Skutočné čerpanie pôžičky bolo vo výške 57 000,00 €. Uznesením č. 154/2015 zo 17. augusta 2015 schválilo prijatie návratných zdrojov financovania na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi vo výške 2 882 000,- €. Skutočné čerpanie bolo vo výške 2 426 420,48 €.

Výdavkové finančné operácie v roku 2015:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Účasť na majetku	0	3500	3500
Splácanie domácej istiny	424 323	432 638	717 223

Cez výdavkové finančné operácie sa uhradili splátky istiny návratných zdrojov financovania vo výške 717 223 € - v r. 2015 mesto splatilo nasledovné istiny z poskytnutých úverov :

- z úveru na Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna (z r. 2005) - 175 534,30 €
- z úveru na Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna (z r. 2009) - 105 346,80 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu bytov Mazorník - 9 404,87 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu bytov Nálepškova - 11 15 858,90€
- z prevzatého úveru HOTEL ĎUMBIER s. r. o. - 9 196,00 €
- z úveru na Rekonštrukciu námestia – III. etapa - 100 080,00 €
- z prevzatej pohľadávky bankou za opravu a údržbu miestnych komunikácií - 298 302 € (v rozpočte boli výdavky v zmysle uzatvorených zmlúv a splátok rozpočtované na funkčnej klasifikácii 0451 ako bežný výdavok, čerpanie bolo zaradené do výdavkových finančných operácií).

Cez výdavkové finančné operácie bola realizovaná aj účasť na majetku - uznesením mestského zastupiteľstva č. 131/2015 zo dňa 8. júla 2015 bolo schválené zvýšenie základného imania

obchodnej spoločnosti Mestský podnik služieb Brezno s. r. o. novým peňažným vkladom vo výške 3 500,00 €.

1.5. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie mesta v roku 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	10 335 189	11 612 701	11 781 377
Bežné výdavky	9 258 536	10 311 841	10 129 284
Prebytok bežného rozpočtu	1 076 653	1 300 860	1 652 093
Kapitálové príjmy	5 724 845	5 177 226	5 177 225
Kapitálové výdavky	6 326 629	8 827 405	8 338 315
Schodok kapitálového rozpočtu	- 601 784	- 3 650 179	- 3 161 089
Príjmy celkom	16 060 034	16 789 927	16 958 602
Výdavky celkom	15 585 165	19 139 246	18 467 599
Prebytok rozpočtu	474 869	- 2 349 319	-1 508 997
Príjmové finančné operácie	0	3 205 735	2 696 661
Výdavkové finančné operácie	424 323	432 638	717 223
Zostatok finančných operácií	- 424 323	2 773 097	1 979 438

Mesto v roku 2015 hospodáril so schodkom vo výške 1 508 997 €; takto vykázany schodok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu mesta sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami mesta vo výške 1 979 438 € bol v priebehu roka 2015 použitý na financovanie schodku rozpočtu. Schodok rozpočtu bol v roku 2015 financovaný z návratných zdrojov financovania a z prostriedkov rezervného fondu.

Rozdiel medzi schodkom rozpočtu 1 508 996,74 € a zostatkom finančných operácií vo výške 1 979 437,92 € je zostatok finančných prostriedkov vo výške 470 441,18 €. Táto suma predstavuje finančnú hotovosť na účtoch mesta k 31. 12. 2015, okrem finančných prostriedkov, ktoré sa z tohto zostatku vylučujú - zostatky peňažných fondov, fondu prevádzky, opráv a údržby, cudzích prostriedkov a prostriedkov z podnikateľskej činnosti.

Podľa §16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky

poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú.

V roku 2015 ide o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku vo výške 24 593,78 €. O túto sumu sa pre tvorbu peňažných fondov upraví zostatok finančných prostriedkov, ktorý v konečnom zúčtovaní predstavuje sumu 445 847 €.

V návrhu záverečného účtu sa zo strany mesta navrhuje, aby celá táto suma bola pridelená do rezervného fondu.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o vývoji výsledku hospodárenia obce v minulých rokoch:

v tis. Sk /€

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Príjmy rozpočtu obce	230 098	308 802	334 027	322 322	427 203
- bežné príjmy	210 956	268 908	275 183	307 079	335 446
- kapitálové príjmy	19 142	39 894	58 844	15 243	91 757
Výdavky rozpočtu obce	228 980	330 368	318 789	313 057	440 269
- bežné výdavky	203 999	221 456	251 091	253 698	272 858
- kapitálové výdavky	24 981	108 912	67 698	59 359	167 411
Prebytok/ schodok bežného rozpočtu	6 957	47 452	24 092	53 381	62 588
Prebytok/ schodok kapitálového rozpočtu	- 5 839	- 69 018	- 8 854	- 44 116	- 75 654
Prebytok/ schodok rozpočtu	1 118	- 21 566	15 238	9 265	-13 066

v tis. Sk /€

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy rozpočtu obce	12 360 816	11 746 983	11 557 812	12 610 144	11 335 58	10 933 870
- bežné príjmy	10 581 374	9 909 181	9 736 473	10 057 835	10 445 004	10 896 515
- kapitálové príjmy	1 779 442	1 837 802	1 821 339	2 552 309	890 576	37 354
Výdavky rozpočtu obce	14 855 292	12 150 013	11 744 196	12 709 114	11 051 971	10 377 624
- bežné výdavky	9 548 917	10 236 121	9 499 690	9 574 931	9 848 449	10 231 027
- kapitálové výdavky	5 306 374	1 913 892	2 244 506	3 134 183	1 203 522	146 595
Prebytok/ schodok bežného rozpočtu	1 032 457	-326 940	236 783	482 903	596 555	665 487
Schodok kapitálového rozpočtu	-3 526 933	- 76 090	-423 167	-581 873	-312 946	- 109 241
Prebytok/schodok rozpočtu	-2 494 475	- 403 030	- 186 384	- 98 970	283 609	556 246

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Aktíva, t.j. majetok spolu krytý pasívami, t.j. zdrojmi krytia, podľa účtovnej závierky predstavujú sumu:

- k 31.12.2015 – 69 537 678 € (brutto), 57 329 308 € (netto)
- k 31.12.2014 – 59 574 401 € (brutto), 48 517 941 € (netto)
- k 31.12.2013 - 60 536 666 € (brutto), 49 875 183 € (netto)
- k 31.12.2012 - 62 394 161 € (brutto), 51 769 208 € (netto)
- k 31.12.2011 - 61 112 911 € (brutto), 50 546 867 € (netto)

- k 31.12.2010 - 58 321 167 € (brutto), 49 061 111 €(netto)
- k 31.12.2009 - 58 097 271 € (brutto), 49 546 926 €(netto)

Mestský úrad v majetkovej evidencii eviduje majetok mesta:

a) dlhodobý hmotný, nehmotný a finančný majetok v celkovej hodnote

- k 31.12.2015 – 31 063 083 €
- k 31.12.2014 – 24 856 595 €
- k 31.12.2013 - 25 418 357 €
- k 31.12.2012 - 29 175 773 €
- k 31.12.2011- 27 082 146 €
- k 31.12.2010 - 24 151 095 €
- k 31.12.2009 - 26 605 444 €

b) v tom nezaradené investície vedené na účte 042-Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v hodnote:

- k 31.12.2015 – 1 811 796 €
- k 31.12.2014 - 750 896 €
- k 31.12.2013 - 899 574 €
- k 31.12.2012 - 6 817 335 €
- k 31.12.2011 - 4 652 861 €
- k 31.12.2010 - 986 782 €
- k 31.12.2009 - 2 644 866 €

Mesto zaznamenalo výrazný prírastok majetku v porovnaní s minulými rokmi a z tohto pohľadu je možné hodnotiť kladne majetkovú pozíciu mesta. Najväčšie prírastky boli zaznamenané u dlhodobého hmotného majetku (stavieb) a to z dôvodu investičnej činnosti a realizácie rozvojových programov, konkrétne ide o zaradenie do majetku najmä

- zhodnotenia budovy majetku školy na ul. Pionierska 4 v hodnote 882 533,38 € - nie je zrejмый dôvod neodovzdania do správy správcovi majetku,
- vybudovania splaškovej kanalizácie na Vrchdolinke v hodnote 4 904 981,73 €,
- zhodnotenia majetku - rekonštrukcia Synagógy vo výške 1 083 062,10 € - odovzdané do správy príspevkovej organizácii Technické služby mesta.

Upozorňujem ale na vysoký stav nezaradených investícií, inventarizáciou mal byť tento stav preskúmaný a dokončený majetok zaúčtovaný na majetkové účty a zaradený do majetkovej evidencie.

2.1. BILANCIA POHĽADÁVOK

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2001 – 2015:

v tis. Sk a €

Rok	Pohľadávky celkom
2001	6 521
2002	8 098
2003	16 850
2004	21 725
2005	16 808
2006	21 277
2007	20 808
2008	27 105
2009	1 006 415 €

2010	879 503 €
2011	1 092 120 €
2012	1 014 840 €
2013	943 296 €
2014	991 411 €
2015	1 019 239 €

Mesto za rok 2015 opätovne zaznamenalo zvýšenie stavu pohľadávok oproti minulému roku o 27 828 € (pohľadávky po lehote splatnosti sa oproti roku 2014 zvýšili o 37 887 €).

Z pohľadu vývoja pohľadávok podľa ich splatnosti je zrejmé, že klesli pohľadávky v lehote splatnosti, ale stúpli pohľadávky po lehote splatnosti. Rast pohľadávok po lehote splatnosti a to s dôrazom na dlhodobý trend, hodnotím negatívne.

Vývoj pohľadávok podľa lehoty splatnosti:

v €

Rok	Pohľadávky v lehote splatnosti	Pohľadávky po lehote splatnosti
2005	119 564	438 359
2006	189 537	516 730
2007	121 822	568 877
2008	332 769	566 952
2009	346 381	660 034
2010	263 813	615 690
2011	345 916	746 204
2012	226 426	788 414
2013	197 819	745 477
2014	182 836	808 575
2015	172 777	846 462

Analýze stavu a príčin vzniku pohľadávok mesto venuje pozornosť, avšak napriek tejto skutočnosti a opatreniam, ktoré mesto realizuje (pristúpilo k rôznym formám riešenia a vymáhania pohľadávok) sa situáciu nepodarilo zlepšiť a ani stabilizovať. Z prehľadu pohľadávok po lehote splatnosti k najvyšším patria pohľadávky za nájom bytov a za služby spojené s nájmom bytov, za nájom nebytových priestorov a za priestupky. Je teda namieste zamyslieť sa nad účinnosťou a efektívnosťou prijatých opatrení.

Daňové pohľadávky

Vývoj daňových pohľadávok – nedoplatkov za uplynulé roky:

v €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daň z nehnuteľností	125 980	153 595	158 353	164 332	170 863	184 971	208 715	194 468
Daň za psa	2 621	2 462	2 937	4 008	3 578	4 433	5 447	5 306
Daň za verejné priestranstvo	4 288	1 319	1 505	746	1 130	548	1 800	1 606
Daň za nevýherné hracie automaty	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň za predajné automaty	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň za ubytovanie	0	0	0	0	448	234	172	100
Poplatok za KO	178 047	195 207	208 416	239 035	250 944	272 354	310 557	334 309
Celkom	311 299	352 927	371 211	408 121	426 963	462 540	526 691	535 789

Veľmi dobrou správou je, že sa mestu podarilo znížiť pohľadávky u všetkých miestnych daní, okrem poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Dôvodom znižovania pohľadávok na miestnych daniach je určite aj vymáhanie týchto pohľadávok prostredníctvom exekútorských úradov na základe prijatej právnej úpravy (nová smernica bola prijatá ako opatrenie na odstránenie nedostatkov z kontroly hlavnej kontrolórky).

Mesto sa okrem uplatnenia exekútorského konania snaží riešiť vymáhanie daňových nedoplatkov aj:

- upozorňovaním daňovníkov ústnou aj písomnou formou,
- zasielaním výziev na zaplatenie daňového nedoplatku,
- zverejnením zoznamu daňových dlžníkov na miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a to každoročne podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho roka keď daňový nedoplatok, presiahol u fyzickej osoby (vrátane fyzických osôb – živnostníci) 160 € a u právnickej osoby 1 600 €.

Nedaňové pohľadávky

Mesto eviduje k 31.12.2015 nedaňové pohľadávky vo výške 483 450 €, v roku 2014 to bolo 464 720 €.

Najvyšší objem predstavujú pohľadávky za nájom bytov a služby spojené s nájmom bytov (a ide tak o pohľadávky v lehote splatnosti ako aj po lehote splatnosti). Vysoké pohľadávky sa evidujú aj za nájom nebytových priestorov a za služby spojené s týmto nájmom.

Výška pohľadávok na nájomnom a cenách služieb spojených s užívaním bytov je evidovaná k 31.12.2015 v celkovej výške 190 066 €, v roku 2014 to bolo 179 104 €. Zvýšil sa počet neplatičov oproti roku 2014 – zo 73 nájomníkov na 88 nájomníkov.

Výška pohľadávok na nájomnom a cenách služieb spojených s užívaním nebytových priestorov je evidovaná k 31.12.2015 u 26 nájomníkov v celkovej výške 76 016 €

Výška pohľadávok na nájomnom za pozemky k 31.12.2015 je v celkovej výške 9 732 €.

Počet neplatičov a ani celkový objem nedaňových pohľadávok sa v roku 2015 nepodarilo znížiť a to napriek prijatým opatreniam pri vymáhaní nedaňových pohľadávok.

2.2. BILANCIA ZÁVÄZKOV

Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 7 289 216,30 €, v roku 2014 to bolo len 5 329 441,19 €, celková výška záväzkov mesta dosiahla úroveň 62 % (v roku 2014 – 49 %) skutočných bežných príjmov za uplynulý rozpočtový rok.

Dôvodom je prijatie návratných zdrojov financovania na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi vo výške 2 882 000,- €, skutočné čerpanie bolo vo výške 2 426 420,48 €.

Prehľad vývoja záväzkov za uplynulé roky:

v tis. Sk a €

Rok	Dlhodobé záväzky	Krátkodobé záväzky	Krátkodobé záväzky, v tom záväzky z obchodných vzťahov	Krátkodobé záväzky, v tom iné záväzky	Bankové úvery
2001	0	10 256	10 158	98	55 325
2002	0	8 896	8 896	0	69 710
2003	9 343	12 498	9 489	366	55 587
2004	8 769	10 636	7 751	7	49 541
2005	8 212	7 264	7 264	0	107 616
2006	7 642	12 829	8 626	83	102 939
2007	10 140	3 255	3 254	0	97 406
2008	24 006	2 532	2 285	192	91 873
2009	2 985 592 €	659 813 €	77 531 €	25 000 €	4 657 367 €
2010	2 769 874 €	1 053 865 €	50 138 €	3 198 €	4 819 778 €
2011	2 120 028 €	2 824 020 €	1 770 270 €	24 148 €	4 519 151 €
2012	1 471 562 €	2 107 202 €	1 119 072 €	1 184 €	4 718 524 €
2013	965 744 €	909 658 €	690 631 €	1 558 €	4 317 816 €
2014	649 025 €	741 375 €	560 350 €	41 064 €	3 917 108 €
2015	662 762 €	643 032 €	472 770 €	86 524 €	5 953 372 €

3. PREHĽAD O STAVE A VYVOJI DLHU

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení §17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia mesto môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov.

Prehľad o návratných zdrojov financovania a úveroch mesta so stavom k 31.12.2015:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	ŠFRB	239 665,39
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	ŠFRB	390 890,70
11/101/05	17.10.2009	01.06.2025	3 632 742,48	Refinancovanie úveru a Aréna	1 022 731,32
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030		Refinancovanie úveru a Aréna	749 311,16
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	161 543,36	Rekonštrukcia hotela Ďumbier	92 155,12
89/AUOC/12	24.04.2012	20.12.2017	500 000,00	Námestie	199 760,00
11/023/09	15.10.2009	25.07.2030	2 100 000,00	Aréna, ZŠ Pionierska 2, Námestie	1 462 993,20
AVF935/2014	13.11.2015	30.03.2018	57 000,00	Audiovizuálny fond	57 000,00
542/AU/15	30.12.2015	30.09.2017	646 114,38	Rekonštrukcia osvetlenia	646 114,38
429/AU/15	02.11.2015	30.09.2017	422 734,26	Kanalizácia a vodovod	422 734,26
428/AU/15	11.12.2015	30.09.2017	656 698,03	ZŠ Pionierska 4	656 698,03
428/AU/15	04.12.2015	30.09.2017	700 873,81	Synagóga	700 873,81

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení §17 ods.6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
  - b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,
- pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa §17 ods.7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Pri investičných dodávateľských úveroch ide o záväzky, do ktorých obec vstupuje v rámci zmluvne uzavretých obchodných vzťahov s dodávateľmi tovarov, služieb a pod. Investičnými dodávateľskými úvermi sa rozumie všetky záväzky obce z prevzatia povinnosti splácať úver dodávateľa po dodaní investičného diela na základe zmluvy medzi obcou a dodávateľom.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z:

- pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu,
- úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty,
- úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,
- pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia,
- návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa tak započítavajú záväzky:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
11/101/05	17.10.2009	01.06.2025	3 632 742,48	Refinancovanie úveru a Aréna	1 022 731,32
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030		Refinancovanie úveru a Aréna	749 311,16
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	161 543,36	Rekonštrukcia hotela Ďumbier	92 155,12
11/023/09	15.10.2009	25.07.2030	2 100 000,00	Aréna, ZŠ Pionierska 2, Námestie	1 462 993,20
					3 327 190,70

Uznesením č. 154/2014 z 27. októbra 2014 bolo schválené financovanie „Digitalizácie kina Mostár Brezno“ formou pôžičky z Audiovizuálneho fondu vo výške 57 780,00 €. Skutočné čerpanie pôžičky bolo vo výške 57 000,00 €. Do celkovej sumy dlhu sa tento záväzok nezapočítava.

Mestské zastupiteľstvo uznesením č. 154/2015 zo 17. augusta 2015 schválilo prijatie návratných zdrojov financovania na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí

grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi vo výške 2 882 000,- €. Skutočné čerpanie bolo vo výške 2 426 420,48 €. Do celkovej sumy dlhu sa tento záväzok nezapočítava.

Do celkovej sumy dlhu mesta sa tak nezapočítavajú záväzky:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška	Účel	zostatok
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	ŠFRB	239 665,39
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	ŠFRB	390 890,70
89/AUOC/12	24.04.2012	20.12.2017	500 000,00	Námestie	199 760,00
AVF935/2014	13.11.2015	30.03.2018	57 000,00	Audiovizuálny fond	57 000,00
542/AU/15	30.12.2015	30.09.2017	646 114,38	Rekonštrukcia osvetlenia	646 114,38
429/AU/15	02.11.2015	30.09.2017	422 734,26	Kanalizácia a vodovod	422 734,26
428/AU/15	11.12.2015	30.09.2017	656 698,03	ZŠ Pionierska 4	656 698,03
428/AU/15	04.12.2015	30.09.2017	700 873,81	Synagóga	700 873,81
					3 313 736,60

Vývoj podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania za obdobie posledných 5 rozpočtových rokov:

Rok	Celková suma dlhu v €	Suma ročných splátok vrátane výnosov	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka	§17 ods.6 písm. a) (v %)	§17 ods.6 písm. b) (v %)
2011	5 247 597	492 846	9 909 181	45,60	4,58
2012	5 423 354	506 591	9 736 473	48,46	4,80
2013	4 998 369	581 249	10 057 835	42,93	5,39
2014	3 917 108	567 052	10 445 004	37,50	5,06
2015	3 327 191	837 160	11 689 841	28,46	7,16

Mesto Brezno za obdobie posledných 5 rokov vždy spĺňalo podmienky pre prijatie návratných zdrojov financovania do budúcnosti.

Vývoj dlhovej služby mesta za roky 2004 – 2015:

Rok	Počet obyvateľov	Dlhová služba (úver) v €	Dlhová služba (úver) na 1 obyvateľa	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky) v €	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky) na 1 obyvateľa
2004	22 229	1 997 510	89,86	1 997 510	89,86
2005	22 106	3 839 541	173,69	3 839 541	173,69
2006	21 997	3 669 853	166,83	3 669 853	166,83
2007	21 870	3 569 873	163,23	3 569 873	163,23
2008	21 745	3 846 478	176,89	3 846 478	176,89
2009	21 663	5 431 874	250,74	7 980 597	368,40
2010	21 446	5 571 486	259,79	8 228 570	383,68
2011	21 288	5 247 597	246,50	7 279 372	341,95
2012	21 161	5 423 354	256,29	6 829 820	322,76
2013	20 984	4 998 369	238,20	5 779 528	275,43
2014	20 769	3 917 108	189,00	4 871 230	235,00
2015	20 629	3 327 191	161,00	6 441 167	312,23

Vývoj splátok úverov a dlhodobých záväzkov mesta za roky 2004 – 2015:

Rok	Dlhová služba (úver)	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky)	Splátky úverov a úrokov	Splátky úverov, dlhodobých záväzkov a úrokov
2004	1 997 510	1 997 510	329 250	329 250
2005	3 839 541	3 839 541	1 833 499	1 833 499
2006	3 669 853	3 669 853	312 156	312 156
2007	3 569 873	3 569 873	381 796	381 796
2008	3 846 478	3 846 478	375 324	375 324
2009	5 431 874	7 980 597	349 387	841 257
2010	5 571 486	8 228 570	480 048	807 222
2011	5 247 597	7 279 372	492 846	1 118 154
2012	5 423 354	6 829 820	506 591	1 131 899
2013	4 998 369	5 779 528	581 249	1 206 557
2014	3 917 108	4 871 230	567 052	1 048 666
2015	3 327 191	3 957 747	538 858	837 160

Pre posudzovanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania do budúcnosti je potrebné zohľadňovať dve skutočnosti:

1.

S účinnosťou od 1. januára 2015 je zákonom ustanovená povinnosť zabezpečiť dodržiavanie vyššej rozpočtovej disciplíny aj zo strany subjektov územnej samosprávy a to dodržiavaním podmienok, ktoré sprísňujú podmienky zadlžovania obcí (novelou zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy). Rovnako ako v ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov sa aj pre obce určuje postup na prijatie viacerých opatrení na zabezpečenie zákonom stanovených podmienok a na vykonanie zmien, ak celková suma dlhu subjektov územnej samosprávy nebude v zákonom stanovených limitoch.

Ak celková suma dlhu obce dosiahne hranicu	
50% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	Obec bude povinná v takomto prípade prijať opatrenia, ktorých výsledkom bude zníženie celkovej sumy dlhu obce pod uvedenú hranicu
od 50% vrátane do 58% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,	Starosta obce je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť zastupiteľstvu obce informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu obce spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. Obecné zastupiteľstvo musí prerokovať informáciu starostu obce do 15 dní odo dňa jej predloženia. V lehote do siedmich dní od predloženia informácie obecnému zastupiteľstvu je povinný starosta obce túto skutočnosť písomne oznámiť ministerstvu financií.
58% vrátane do 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	Obec je povinná do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet, pričom schodok rozpočtu obce môže vzniknúť len z dôvodu použitia

	- účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu nevyčerpaných v minulých rokoch, - prostriedkov peňažných fondov obce
60 % a viac skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	Obec bude okrem realizácie predchádzajúcich opatrení povinná postupovať podľa čl.6 ods. 3 a 4 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

Podľa čl.6 ods. 3 a 4 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.januára 2015 je určené, že ak celková suma dlhu obce dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Tieto zákonné postupy sa nebudú realizovať 24 mesiacov od prvého mesiaca, ktorý bude nasledovať po mesiaci, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva a v prípadoch, ktoré bližšie vymedzuje čl. 5 ods. 11 a 12 a čl. 12 ods. 10 a 11 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

2.

S účinnosťou od 1.januára 2017 sa zmenia podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania nasledovne – mesto bude môcť na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Pri posudzovaní splnenia podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania už v roku 2016 sa bude musieť prihliadať aj na tieto dve podstatné skutočnosti.

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Uznesením Mestského zastupiteľstva v Brezne č. 80/2015 z 30. 04. 2015 bolo schválené zrušenie a zánik mestských príspevkových organizácií Mestský športový klub Brezno a Mestské kultúrne stredisko Brezno, kombináciou ich čiastočného zániku zlúčením s právnym nástupcom – mestskou príspevkovou organizáciou Technické služby Brezno a čiastočným zánikom bez právneho nástupcu s prechodom práv a povinností na zriaďovateľa – mesto Brezno ku dňu 30.6.2015. Dôvodom tohto postupu bola okrem iného aj racionalizácia činností príspevkových organizácií a úspora verejných financií súvisiacich so zabezpečením činností, pre ktoré boli príspevkové organizácie zriadené.

Návrh záverečného účtu neobsahuje zhodnotenie zrušenia a zániku mestských príspevkových organizácií Mestský športový klub Brezno a Mestské kultúrne stredisko Brezno, neobsahuje ani informáciu aká úspora verejných financií bola ich zrušením dosiahnutá.

Príspevkovým organizáciám mesto poskytovalo príspevok na prevádzku nasledovne:

v €

Rok	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
2009	1 133 412	255 022	464 873
2010	939 502	222 105	386 974
2011	910 178	181 332	374 072
2012	865 327	160 541	355 368
2013	864 740	151 433	357 468
2014	886 848	148 484	380 024
2015	1 214 677	54 281	219 800

Na analýzu návrh záverečného účtu neobsahuje dostatočné množstvo relevantných údajov. Je možné len konštatovať, že keď porovnáme výšku príspevku poskytnutú príspevkovým organizáciám v roku 2015 s minulým rokom, tak je zrejmé, že

- príspevok poskytnutý Technickým službám Brezno v roku 2015 je navýšený o 327 829 €, t. j. o 37% oproti roku 2014,
- príspevok poskytnutý Mestskému kultúrnemu stredisku Brezno bol v roku 2015 čerpaný na 37 % z objemu príspevku poskytnutého v roku 2014,
- príspevok poskytnutý Mestskému športovému klubu bol v roku 2015 čerpaný na 58 % z objemu príspevku poskytnutého v roku 2014.

Tieto ukazovatele ako som uviedla vyššie nie sú relevantné, lebo vychádzajú len z údajov uvedených v návrhu záverečného účtu, ktoré sú veľmi stručné. V návrhu záverečného účtu nie je vôbec uvedené v akej miere boli financie určené na financovanie dvoch zrušených príspevkových organizácií „rozdelené“ medzi právneho nástupcu a medzi zriaďovateľa.

V návrhu záverečného účtu sú uvedené priemerné stavy zamestnancov v mestských príspevkových organizáciách bez komentára; zámerom asi bolo uviesť k akej úspore osobných výdavkov došlo, avšak ostalo len pri snahe a zámer nebol naplnený.

V roku 2015 mesto poskytlo príspevky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku vo výške 92 392,31 €, z toho

- 19 554,30 € pre MŠK,
- 72 838,01 € pre TS.

V roku 2014 boli príspevky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku poskytnuté Technickým službám Brezno vo výške 12 240 € a Mestskému športovému klubu vo výške 2 880 €.

Hospodárenie jednej príspevkovej organizácie (Mestské kultúrne stredisko) na hlavnej činnosti bolo stratové, dve príspevkové organizácie /Technické služby a Mestský športový klub) dosiahli zisk.

Pozitívne hodnotím dosiahnutie zisku v príspevkovej organizácii Technické služby mesta Brezna a to aj s ohľadom na prebratie všetkých záväzkov zrušených príspevkových organizácií a straty z Mestského kultúrneho strediska.

Hospodárenie príspevkových organizácií za hlavnú činnosť v roku 2015:

v €

	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko od 1.1.2015 do 30.6.2015	Mestský športový klub od 1.1.2015 do 30.6.2015
Náklady	2 242 037,20	133 838,55	437 239,17

Výnosy v tom :	2 251 720,09	103 444,14	449 216,12
Vlastné	200 550,47	39 722,54	71 869,13
Príspevok od zriaďovateľa	1 214 677,12	54 279,22	219 800,15
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	9 566,08	-30 394,46	11 976,94

Príspevkové organizácie vykonávali so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú boli zriadené. Podnikateľská činnosť pomáha príspevkovým organizáciám vykryť stratu z hospodárenia na hlavnej činnosti, všetky príspevkové organizácie hospodárili v roku 2013 na podnikateľskej činnosti so ziskom.

Hospodárenie príspevkových organizácií za podnikateľskú činnosť v roku 2015:

v €

	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko od 1.1.2015 do 30.6.2015	Mestský športový klub od 1.1.2015 do 30.6.2015
Náklady	154 820,47	26 957,32	52 973,47
Výnosy	177 502,41	36 878,21	55 818,30
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	17 691,91	9 920,81	2 077,99

Príspevkové organizácie v roku 2015 dosiahli nasledovný výsledok hospodárenia za hlavnú aj podnikateľskú činnosť :

v €

	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
Náklady celkom	1 408 835	286 009	1 036 995
Výnosy celkom	1 425 288	280 353	995 232
Daň z príjmov	2 996	213	307
Výsledok hospodárenia(po zdanení)	13 457	- 5 869	- 42 069

Technické služby mesta Brezna dosiahli kladný výsledok hospodárenia tak v hlavnej ako aj v podnikateľskej činnosti. Kladný výsledok hospodárenia v hlavnej činnosti bude použitý na tvorbu rezervného fondu, ktorý bude použitý na vysporiadanie záporného výsledku hospodárenia z predchádzajúcich rokov. Prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi podnikateľskej činnosti po zdanení budú použité na obstaranie dlhodobého hmotného majetku v roku 2016.

Mestské kultúrne stredisko dosiahlo záporný výsledok hospodárenia v hlavnej činnosti a kladný výsledok hospodárenia v podnikateľskej činnosti, ktorý bol v rámci prechodu práv a povinností preúčtovaný na Technické služby mesta Brezno k 30.06.2015.

Mestský športový klub Brezno dosiahol kladný výsledok hospodárenia v hlavnej činnosti a kladný výsledok hospodárenia v podnikateľskej činnosti, ktorý bol v rámci prechodu práv a povinností preúčtovaný na Technické služby mesta Brezno k 30.06.2015

5. PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov.

Mesto poskytlo dotácie v súlade s cit. zákonom a s VZN č. 105/2004 o poskytovaní dotácií a členských príspevkov fyzickým a právnickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel.

6. ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Návrh záverečného účtu mesta Brezna obsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti, pretože mesto od 1. júla vykonáva na základe živnostenského oprávnenia OU-BR-OZP-2015/004696-2 zo 16. 06. 2015 podnikateľskú činnosť.

Predmetom podnikania je:

- reklamné a marketingové služby
- organizovanie kultúrnych a iných spoločenských podujatí
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu
- vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)

Príjmy a výdavky na podnikateľskú činnosť mesto nerozpočtovalo, ale sledovalo na samostatnom mimorozpočtovom účte; údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti mesta sú uvedené v návrhu záverečného účtu.

7. HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2015 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho prvkov a projektov.

Aplikácii programového rozpočtovania a spracovaniu podrobného programového rozpočtu sa venuje náležitá pozornosť, avšak už v minulosti som upozorňovala na skutočnosť, že napriek snahe a úsiliu zodpovedných zamestnancov nie sú viditeľné výsledky programového rozpočtovania a v roku 2015 situácia nie je iná.

Je dôležité uviesť, že sú programy a v rámci nich zámery a ciele, ktoré sa úspešne plnia - niektoré dokonca aj na 200 % – 700% (avšak tu je potom namieste otázka, či boli dobre nastavené východiská, pretože takéto plnenie je štatistická anomália). Sú však aj programy, v ktorých sú asi ciele a zámery nastavené nereálne (nedostatok zdrojov a kapacít) alebo ktoré sa z rôznych objektívnych, ale aj subjektívnych dôvodov neplnia.

Príklady podprogramov, vrátane prvkov, kde neboli v roku 2015 dosiahnuté plánované výsledky (podľa hodnotenia programového rozpočtu):

Podprogram - prvok	Cieľ
Služby občanom	Zabezpečiť promptné služby pri vydávaní súpisných čísiel
Správa majetku mesta	Zabezpečiť výkup pozemkov v súvislosti s majetkovým právnym vysporiadaním stavieb – byty
Hardvér - udržateľnosť a rozvoj technického IT vybavenia	Postupná obmena zastaraných PC - nákup nových klientskych PC a migrácia dát z pôvodných PC do nových
Plošná separácia komunálneho odpadu	Zavedenie plošnej separácie jednotlivých komodít odpadu
Voda, kanál, ČOV Podkoreňová	Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a odkanalizovanie lokality Podkoreňová
Rekonštrukcia tepelných zdrojov	Zhodnotenie majetku technologických zariadení slúžiacich k výrobe a rozvodu tepla teplej úžitkovej vody
Zabezpečenie služieb denného centra	Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc

Príklady podprogramov, vrátane prvkov, kde neboli v roku 2015 dosiahnuté žiadne výsledky (podľa hodnotenia programového rozpočtu):

Podprogram - prvok	Cieľ
Správa majetku mesta	Zabezpečiť výkup pozemkov v súvislosti s majetko-právnym vysporiadaním stavieb – nebytové priestory
Softvér - rozvoj a udržateľnosť programového vybavenia	Zabezpečiť jazykové mutácie pre weBSITE mesta Brezno (EN,DE)
Operačný program Informatizácia spoločnosti	Vybudovať modernú na občana orientovanú a efektívnu elektronizovanú verejnú správu a zabezpečenie rozvoja elektronických služieb s prepojením na informačný systém miestnej samosprávy
Verejný poriadok	Rozšírenie kamerového systému - Predné Halny
Voda, kanál, ČOV Podkoreňová	Realizovať revitalizáciu prameňov Podkoreňová
Brezno-splašková kanalizácia, vodovod - ul. Osloboditeľov, Poľná, Potočná	Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a odkanalizovanie uvedenej lokality
Voda	Rekonštrukcia a revitalizácia verejného vodovodu Rohozná - II. etapa
Oprava a údržba ciest	Nákup vozidla na čistenie uličnej kanalizácie
Oprava a údržba ciest	Prejazdne prepojenie jednosmerných ulíc
Miestna komunikácia (MK) Podkoreňová	Vybudovanie MK Podkoreňová
Chodníkové prepojenie Dolná - Potočná	Vybudovanie chodníkového prepojenia Dolná – Potočná
Šport	Dobudovať priestor bowlingu o minitelocvičňu a lezeckú stenu
Šport	Zmodernizovať technické zariadenie zimného štadióna na úpravu ľadu /rolba/
Šport	Vybudovať ihrisko pre plážový volejbal pri viacúčelovom ihrisku pri zimnom štadióne
Šport	Zabezpečiť rozvoj športových aktivít detí a mládeže
Šport	Rekonštrukcia strechy Plaváreň
Šport	Vybudovať mestskú telocvičňu s dostatočnou kapacitou
Šport	Modernizácia športových povrchov, oplotení a športových zariadení
Šport	Vymeniť ihriská minigolfu a obslužné komunikácie
Cestovný ruch	Propagácia mesta a regiónu na prezentačných podujatiach
Knižnice	Spolupráca na úseku knižníc s partnerskými mestami
Kultúra	Zabezpečiť opravu a údržbu MDK Zabezpečiť postupnú rekonštrukciu MDK
Verejné osvetlenie	Rozšírenie verejného osvetlenia na ul. ŠLN
Skvalitnenie bývania	Oprava a údržba parku Zadné Halny

Skvalitnenie bývania	Vybudovať multifunkčné ihrisko na ul. 9. mája
Zabezpečenie služieb denného centra	Zriadiť jedáleň seniorom prispievajúcim mestom Brezno na stravu
Opatrovanie	Sprevádzkovať monitorovací a komunikačný systém rýchlej pomoci
Opatrovanie	Sprevádzkovať monitorovací systém rýchlej pomoci a tieňového volania najmä pre osamelo žijúcich občanov
Komunitný plán	Príprava zriadenia centra prevencie a pomoci deťom a mládeži v krízových situáciách

Zdôvodnenie, príčiny neplnenia a opatrenia na odstránenie neželaného stavu nie sú v návrhu záverečného účtu v mnohých prípadoch uvedené.

Odporúčam, aby sa programovému rozpočtovaniu venovala náležitá pozornosť a prijali opatrenia, ktoré odstránia neželaný stav. Z mojej strany navrhujem:

- prehodnotiť počet programov a podprogramov;
- reálne z pohľadu zdrojov a kapacít nastaviť zámery a ciele,
- venovať zvýšenú pozornosť plneniu zámerov a cieľov, ktoré vychádzajú z koncepčných materiálov, ktoré mesto má spracované, pri ich neplnení zdôvodniť ich neplnenie a prijať účinné opatrenia na odstránenie príčin ich neplnenia,
- spracovať analýzu finančného zabezpečenia zdrojov a na základe tejto analýzy si stanoviť priority, ktoré budú východiskom pre jednotlivé programy.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2015 bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2015 bola overená audítorom v súlade so všeobecne-záväznými právnymi predpismi.

ING. INGRID KONEČNÁ VEVERKOVÁ
Hlavná kontrolórka mesta Brezna